

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля

Юрій БІДЗІЛЯ

«30» червня

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 22. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька
Освітня програма	Словацька мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська, словацька

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035. Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)**, перша-словацька освітньої програми «Словацька мова та література».

Розробники: Ліхтей Т.В., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології,

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри словацької філології протокол № 8 від 27 червня 2025 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету протокол № 9 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	2
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	4
	Лекції:
	30
	Практичні (семінарські):
	-
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:
	30
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни **«Теорія і практика перекладу»** є ознайомити студентів з теоретичними засадами перекладу, простежити історію перекладацької думки від найдавніших часів до сьогодення, розглянути загальні лексикологічні та граматичні питання перекладу, проаналізувати різновиди перекладу в залежності від жанрового типу перекладуваного матеріалу

Завданням (відповідно до вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) є навчити студентів орієнтуватися в сучасних теоріях та методах перекладу; осмислювати етапи розвитку перекладацької думки від найдавніших часів до сьогодення; аналізувати перекладні тексти різних жанрів, залучаючи при можливості і паралельні переклади; перекладати тексти різних жанрів, послуговуватися словниковою та фаховою літературою.

Відповідно до ОП «Словацька мова та література», вивчення навчальної дисципліни **«Теорія і практика перекладу»** сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК 03, ЗК 04, ЗК 05, ЗК 06, ЗК 08, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12) та фахових (спеціальних) компетентностей (ФК 02, ФК 03, ФК 04, ФК 06, ФК 07, ФК 08, ФК 09, ФК 10, ФК 12):

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК04. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК12. Здатність до організації ділової комунікації.

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу» є опанування таких дисциплін:

ОК 15. Сучасна словацька літературна мова

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Словацька мова та література», вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	ПРН 01
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 02
Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності	ПРН 06
Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	ПРН14.
Вміти перекладати тексти різних стилів і жанрів зі словацької мови українською та навпаки.	ПРН20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Теорія і практика перекладу»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
вміти вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та словацькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	ПРН 01
вміти ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 02
знати і використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності	ПРН 06
вміти використовувати словацьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	ПРН14.
вміти перекладати тексти різних стилів і жанрів зі словацької мови українською та навпаки.	ПРН20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни «Теорія і практика перекладу» є: здійснення перекладу текстів, виконання практичних завдань; самостійна робота, виконання індивідуальних завдань.

Під час навчання використовуються такі основні методи: вербальні (розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), наочні, проблемний, аналітико-синтетичний методи, порівняння, узагальнення; інтерактивні методи; методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виступи студентів під час обговорення питань, підготовка рефератів, доповідей, презентацій.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний екзамен.

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється на *практичних заняттях*. Практичні заняття передбачають тематичну перевірку засвоєння студентами теоретичних питань курсу, перевірка самостійної роботи студентів та виконаних індивідуальних завдань. *Самостійна робота* включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять. До *індивідуальної роботи* у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка презентацій, рефератів, доповідей; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень, переклад текстів різних жанрів зі словацької мови українською і навпаки.

Критерії поточного контролю.

Поточний контроль навчальних досягнень упродовж семестру здійснюється за такими критеріями:

- опрацювання в повному обсязі змісту тем практичних занять та активна участь у всіх видах навчальної діяльності під час заняття – 30 балів;
- виконання завдань самостійної роботи – 20 балів.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля, – 50 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульний контроль на роботу	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульний контроль на робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	30	6	30
Індивідуальні завдання (презентація, реферат, переклад текстів тощо)	4	20	4	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання навчальних досягнень під час практичних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується літературознавчою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується літературознавчою термінологією. Але в процесі розкриття окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому деякі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, розкриває його основний зміст, виявляє елементарні знання з тематики курсу. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання курсу.
1 бал	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості

	питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його розкрити, не розуміє змісту теоретичних питань та не вміє на практиці застосовувати ці знання.

Критерії оцінювання реферату

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання
4 бали	Виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання
3 бали	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання дає неповні відповіді
2 бали	Є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; відсутній висновок
1 бал	Тема реферату не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми
0 балів	Реферативна робота не виконана

Критерії оцінювання доповіді /презентації

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Відображена світоглядна позиція здобувача, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти та теоретичні відомості.
4 бали	Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти.
3 бали	Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами
2 бали	Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без необхідної аргументації.
1 бал	Проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання
0 балів	Завдання не виконано.

Критерії оцінювання перекладу

Критерії /бали	Дескриптори				
	5	4	3	2	1
Змістова еквівалентність (збереження комунікативних намірів автора, логіки викладу, комунікативних та прагматичних характеристик тексту оригіналу)	Переклад відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не потребує редагування	Переклад відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує певного редагування.	Переклад частково відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує часткового редагування і характеризується частковою неправильністю передачі змісту	Переклад не відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує значного редагування змісту і характеризується незначною неправильністю передачі змісту.	Переклад не відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не підлягає редагуванню і характеризується неправильністю передачі змісту.
Адекватне мовне оформлення (на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях)	Переклад не потребує редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	Переклад потребує незначного редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується відносно коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	Переклад потребує певного редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	Переклад потребує значного редагування мовного оформлення та граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях; характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; наявністю орфографічних /орфоепічних помилок	Переклад не підлягає редагуванню мовного оформлення на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях і характеризується грубими порушеннями конвенцій мови перекладу

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

Модульна контрольна робота складається з 2-х частин: теоретичного блоку розписових питань (2 питання - 20 балів) та блоку практичних завдань на переклад (30 балів).

Здобувач має право підвищити оцінку за підсумковий модульний зріз, складаючи екзамен. Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Теорія і практика перекладу» здійснюється у формі **екзамену**, який проводиться в усній формі.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «**Положення про порядок та методик проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті**» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E		зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Теоретичні засади перекладу

Тема 1. Наука про переклад та її завдання.

Знайомить студентів з поняттям «переклад», визначає предмет і завдання курсу, його місце в системі філологічних дисциплін.

Тема 2. Теоретичні засади перекладу.

Знайомить студентів з типами та видами перекладу, галузями науки про переклад, теоріями та методами перекладацьких досліджень, простежує сучасний стан теорії перекладу.

Тема 3. Відомості з історії перекладацької справи.

Знайомить студентів з перекладацькими тенденціями в античному світі, в період Середньовіччя та епоху Відродження, в періоди класицизму, романтизму, реалізму, простежує розвиток перекладу в сучасності.

Тема 4. Питання про перекладність тексту і проблема еквівалентності перекладу.

Лекція знайомить студентів з проблемою відтворення всіх елементів оригіналу з метою отримання повноцінного (адекватного, еквівалентного) перекладу.

Тема 5. Загальні лексикологічні питання перекладу.

Лекція розглядає такі загальні лексикологічні питання перекладу, як передача слова як лексичної одиниці, пошук лексичного варіанта при перекладі, переклад

специфічних національних реалій, власних назв, фразеологізмів тощо. Наводяться зразки вдалих та невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 6. Граматичні питання перекладу.

Лекція знайомить студентів-словакістів з питанням використання специфічних елементів граматичної будови мови, якою здійснюється переклад, та наводить моделі виходу з проблемних ситуацій. Подаються зразки вдалих та невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Модуль 2

Особливості перекладу текстів різних жанрів

Тема 7. Переклад публіцистичного тексту.

Лекція знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом публіцистичного тексту, подає зразки вдалих та невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 8. Переклад наукового тексту.

Лекція знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом наукового тексту, подає зразки вдалих і невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 9. Переклад офіційно-ділового тексту.

Лекція знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом офіційно-ділового тексту, подає зразки вдалих і невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 10. Переклад технічного тексту.

Знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом технічного тексту, подає зразки вдалих і хибних перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 11. Переклад художнього тексту.

Знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом художнього тексту, наголошує на особливостях перекладу поезії, прози і драми, подає зразки вдалих, невдалих та хибних перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 12. Процес роботи над перекладом.

Розглядає питання процесу роботи над перекладом, подає зразки авторських редагувань, переробок та доопрацювань власних перекладів, простежує переклади за підрядником, т. зв. переклади з інших перекладів та авторські переклади.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Форма навчання: денна	
	Р	у тому числі

		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
3-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Наука про переклад та її завдання.	9	2	2			5
Тема 2. Теоретичні засади перекладу.	13	4	4			5
Тема 3. Відомості з історії перекладацької справи.	9	2	2			5
Тема 4. Питання про перекладність тексту і проблема еквівалентності перекладу.	9	2	2			5
Тема 5. Загальні лексикологічні питання перекладу.	9	2	2			5
Тема 6. Граматичні питання перекладу.	11	2	4			5
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	62	16	16			30
3-й семестр						
Модуль 2						
Тема 7. Переклад публіцистичного тексту.	9	2	2			5
Тема 8. Переклад наукового тексту.	9	2	2			5
Тема 9. Переклад офіційно-ділового тексту.	9	2	2			5
Тема 10. Переклад технічного тексту.	9	2	2			5
Тема 11. Переклад художнього тексту.	9	2	2			5
Тема 12. Процес роботи над перекладом.	11	2	4			5
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	58	14	14			30
Разом за семестр	120	30	30			60

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука про переклад: теоретичні засади перекладу	2
2	Теоретичні засади перекладу	4
3	Історія перекладу: від класики до сучасності	2
4	Дискурс про перекладність / неперекладність тексту, питання еквівалентності перекладу	2
5	Лексикологічні питання перекладу	2
6	Граматичні питання перекладу	4
7	Особливості перекладу публіцистичних текстів	2
8	Специфіка перекладу наукового тексту	2
9	Переклад довідкового та офіційно-ділового текстів.	2
10	Переклад технічного тексту	2
11	Особливості перекладу поезії, прози, драми та інших різновидів художнього тексту	2
12	Процес роботи над перекладом	4
	Разом	30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості перекладу із близькоспоріднених мов	5
2	Перекладацькі тенденції в античному світі, в добу Середньовіччя, епоху Відродження, періоди класицизму, романтизму, реалізму та модернізму	5
3	Питання адекватності та еквівалентності перекладу	5
4	Переклад реалій та онімів	5
5	Проблема вибору граматичного варіанта при перекладі	5
6	Специфіка відтворення суспільно-політичних матеріалів у сучасній словацькій (чеській) періодиці	5
7	Особливості відтворення термінологічної бази гуманітарної та прикладної наукових сфер	5
8	Специфіка відтворення офіційно-ділового тексту на прикладі словацького (чеського) перекладу основних статей Конституції України	5
9	Проблемні моменти при відтворенні технічної документації словацькою (чеською) мовою	5
10	Особливості перекладу жанрів художньої прози на матеріалі доробку сучасних словацьких та чеських письменників	5
11	Основні етапи праці перекладача	5
12	Кодекс перекладача	5
	Разом	60

6.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

№ з/п	Тематика індивідуальних завдань (реферати, презентації)
1	Перекладацькі тенденції в античному світі та в період Середньовіччя.
2	Вимоги до перекладу в епоху Відродження.
3	Переклад і естетика епохи класицизму.
4	Перекладацькі тенденції у XIX ст.
5	Питання перекладності/неперекладності тексту в західноєвропейській літературі.
6	Переклад в Україні.
7	Переклад у Словаччині.
8	Особливості перекладу поезії.
9	Особливості перекладу прози.
10	Особливості перекладу драми.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: ноутбук/ПК, проєктор.

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання:

Microsoft Office; система електронного навчання Moodle, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гудманян А.Г. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
3. Теорія і практика перекладу: навч.-метод. посіб. для словаків / авт.-упоряд. Тетяна Ліхтей, Ольга Мадяр ; Ужгород. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. словац. філології. - Вид. 2-ге. - Ужгород : РІК-У, 2023. 119 с.
4. Vertanová, S. Štubňa, P. Andoková, M. et al. Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočnictva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020.

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / Є. Бабенко, С. Амеліна, Н. Білоус; за заг. ред. С.М. Амеліної. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 470 с.
2. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
3. Буднікова Л. Т. Сучасна словацька юридична термінологія: навчальний посібник для студентів ОС бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - словацька». Видання 2-ге, доповнене і перероблене. Ужгород, 2022. 128 с.
4. Гаврилів Т. Текст між культурами. Перекладознавчі студії. Київ, 2005.
5. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
6. Основи перекладознавства: навч. посібн./ за ред. А. Нямцу. Чернівці, 2008.
7. Andričík M. K poetike umeleckého prekladu. Levoča, 2004.
8. Kredátusová J. Súdny preklad v praxi: dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt). Vysokoškolská učebnica. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2020. 148 s.
9. Maďar O., Slivková I. Preklad v stredoeurópskom kultúrnom kontexte. Prešov, 2021.
10. Pachomova S., Džoganík J., Kuz H. Slovensko-ukrajinský slovník ojkóným. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2022.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. www.juls.savba.sk,
2. www.referaty.sk,
3. www.stur.sk,
4. www.klasici.sk/publikovanie/historicky,
5. <http://kralm.szm.sk>.